

Tema: Prelucrarea tablourilor prin intermediul pointerilor

Obiective:

- să definească noțiunea de pointer;
- să aplice alocarea dinamică a memoriei;
- să elaboreze expresii de diferite complexități cu pointeri;
- să descrie relații dintre pointeri și tablouri;

10.1. Sarcină pentru soluționare

De realizat sarcina lucrării de laborator nr.9 cu astfel de condiții adăugătoare:

- mărimea tabloului se determină în momentul execuției programului ca număr aliator din domeniul 50-200;
- în textul programului se interzice utilizarea operației de indexare.

10.2. Exemplu de soluționare a sarcinii

Elaborarea algoritmului soluționării

Algoritmul de soluționare este același, ca și în lucrarea nr.9. Astfel, schema algoritmului aici nu este prezentată. Diferență constă în aceea, că la începutul execuției, după inițializarea generatorului de valori aliatorii, este necesar de obținut un număr aliator din intervalul 50-200 (se atribuie variabilei *ssize*) și se alocă memorie pentru tabloul de numere întregi *Ta* cu mărimea *ssize*. La ieșirea din program, memoria alocată se eliberează.

Deosebiri esențiale apar în realizarea algoritmului. Cel mai simplu ar fi fost îndeplinirea sarcinii cu un simplu schimb: în toate locurile de apariție a operației de indexare cu operația de adresă, având în vedere identitatea: $Ta[i] \equiv *(Ta+i)$

Aceasta ar fi corespuns sarcinii, dar nu cu sufletul limbajului C/C++. Trecerea de la indexare la adresare duce la aplicarea altei metode de realizare a ciclurilor. Dacă variabila *Ta* este pointer la începutul tabloului, atunci în ciclu indicii *i* și *j* se substituie cu un oarecare pointer *Pr* ce variază de la *Ta* până la *Ta+size*. Astfel, când este nevoie să se memorizeze adresa elementului maxim și a celui minim din consecutivitate, se memorizează adresa pointerului care reprezintă poziția elementului curent.

Determinarea variabilelor programului

Variabilele programului se descriu în corespundere cu lucrarea nr.9. Memoria pentru tabloul de numere întregi se alocă la momentul compilării, astfel este de ajuns de declarat în program numai variabila pointer la început de tablou:

```
int *Ta;
```

Mărimea tabloului se determină la îndeplinirea programului, astfel pentru păstrare este nevoie de o variabilă separată:

```
int ssize;
```

În locul variabilelor, care în lucrarea nr.9 sunt indicii elementelor tabloului, se utilizează un pointer ce se referă la elementul curent în tablou:

```
int *Pr;
```

și pointerii ce vor păstra adresele elementelor minim și maxim din consecutivitate.

```
int *maxi, *mini;
```

Variabilele de păstrare a valorilor minime, maxime, elementului intermediar și numărul de elemente în consecutivitate vor rămâne aceleași:

```
int mmin, mmax;
```

```
int inter;
```

```
int nn;
```

Elaborarea textului programului

Funcția principală începe cu declararea variabilelor programului. Partea codată a programului începe cu inițializarea generatorului de numere alatorii și obținerea numărului aliator pentru mărimea tabloului:

```
srand(time(NULL));
```

```
ssize=rand()%151+50;
```

Funcția *rand* returnează un număr aliator din domeniul 0-150, la acest domeniu se adună 50 pentru a fi transformat în 50-200.

Codul de program continuă cu instrucțiunea de alocare a memoriei dinamice:

```
Ta=new int[ssize];
```

Operatorul *new* solicită un parametru – numărul de poziții în memorie. Operatorul *new* returnează un pointer de tipul *int* care se înscrie în variabila *Ta*.

În continuare, se organizează ciclul de traversare a tabloului. Spre deosebire de lucrarea nr.9, valorile alatorii se obțin în ciclu și tot aici are loc afișarea tabloului la ecran. Antetul acestui ciclu se deosebește de cel din lucrarea nr.9:

```
for(nn=0, Pr=Ta; Pr<Ta+ssize; Pr++){
```

În condițiile inițiale ale ciclului, variabilei *Pr* i se atribuie adresa de început al tabloului, în caz contrar *Pr* nu este inițializat și poate provoca diferite erori la execuția programului. La sfârșitul fiecărei iterații, *Pr* crește cu 1 indicând către următorul element din tablou. Ultima iterație se execută la valoarea $Pr = Ta + ssize - 1$. *Pr* indică adresa, iar **Pr* – valoarea elementului.

Codul de program continuă cu corpul ciclului, în general, este similar cu cel prezentat în lucrarea nr.9, cu excepția că adresarea către elementul curent al tabloului se realizează prin intermediul pointerului **Pr*. Pozițiile elementelor minime și maxime sunt memorizate în pointerii **mini* și **maxi*.

Penultimul operator – adresarea către operatorul *delete* eliberează zona de memorie alocată de către operatorul *new*:

```
delete Ta;
```

Textul integral al programului este adus mai jos.

```
1  #include <iostream>
2  #include <time.h>
3  #include <stdlib.h>
4  using namespace std;
5
6  int main(){
7      int ssize;           //marimea tabloului
8      int *Ta;             //pointer catre primul element din tablou
9      int *Pr;             //pointer catre elementul curent din tablou
10     int *maxi, *mini;     //pozitiile valorilor min si max in tablou
11     int mmin, mmax;       //valoarea minima si maxima
12     int inter;            //variabila intermediara
13     int nn;               //numarul de elemente in consecutivitate
14
15     //initializarea generatorului de valori aleatorii
16     srand(time(NULL));
17
18     //stabilirea numarului de elemente in tablou
19     ssize=rand()%151+50;
20
21     //alocarea memoriei dinamice
22     Ta=new int[ssize];
23
24     //popularea tabloului cu valori aleatorii si afisarea lui
25     cout<<"\n Tabloul sursa"<<endl;
26     for(Pr=Ta; Pr<Ta+ssize; Pr++){
27         *Pr=rand()%101-50;
28         cout<<"\t"<<*Pr;
29     }
30     cout<<"\n\n\n";
```

```

31
32 //prelucrarea tabloului
33 for(nn=0, Pr=Ta; Pr<Ta+ssize; Pr++){
34 //prelucrarea elementului negativ
35 if(*Pr<0)
36     if(!nn){
37 //inceputul consecutivitatii
38         mmax=*Pr; mmin=*Pr; maxi=Pr; mini=Pr; nn=1;
39     }
40     else{
41 //se verifica elementele din consecutivitate
42         if(*Pr>mmin) {mmin=*Pr; mini=Pr;}
43         if(*Pr<mmax) {mmax=*Pr; maxi=Pr;}
44         nn++;
45     }
46 //prelucrarea elementelor pozitive
47     else
48         if(nn>0){
49 /*se inlocuieste elementul minim cu elementul maxim din
50 consecutivitatea negativa*/
51         inter=*mini; *mini=*maxi; *maxi=inter;
52 //indicam ca consecutivitatea a fost prelucrata
53         nn=0;
54     }
55 } //sfarsitul algoritmului de prelucrare a tabloului
56
57 //se prelucreaza ultima consecutivitate negativa
58 if(nn>0){
59     inter=*mini; *mini=*maxi; *maxi=inter;
60 }
61 cout<<"\n Tabloul prelucrat\n";
62 for(Pr=Ta; Pr<Ta+ssize; Pr++)
63     cout<<"\t"<<*Pr;
64
65 //lichidarea memoriei alocate dinamic
66 delete Ta;
67 return 0;
68 }

```

Figura 10.1. Textul programului

Ajustarea programului

Ajustarea programului se realizează conform planului prezentat în lucrarea nr.9. Dar, trebuie de menționat, că urmărirea valorilor în regimul pas cu pas este ceva mai anevoios. Dacă în lucrarea nr.9 era posibil de observat valori inteligibile ale indicilor de poziție, aici, în locul lor, noi vom vedea valorile pointerilor, mai complicate pentru a fi înțelese. Recomandăm de bazat mai mult pe depistarea erorilor la analiza rezultatelor programului.

Rezultatele lucrului programului

Exemplu de rezultate a programului este prezentat mai jos

```
C:\Users\User\Desktop\Indrumar C\lab12.exe

Tabloul sursa
13      43      -26      25      17      -20
-2      -42     44      -25     -28     -49      3
-28     49      34      0       0      -33     -48
-34     -24     40      8       -47    -14     -17
33      2       31     -18     -43     28      36
-39     11     16      -5      12     25     -35
34      2      -44     -40     46      -8     -31
48      18     -50     45     -16     7      -49
-44     32      -2      -7

Tabloul prelucrat
13      43      -26      25      17      -20
-42     -2      44     -49     -28     -25      3
-28     49      34      0       0      -33     -24
-34     -48     40      8      -14     -47     -17
33      2       31     -43     -18     28      36
-39     11     16      -5      12     25     -35
34      2      -40     -44     46     -31     -8
48      18     -50     45     -16     7      -44
-49     32      -7      -2

-----
Process exited after 0.1999 seconds with return value 0
Press any key to continue . . .
```

Figura 10.2. Rezultatele furnizate de program

10.3. Subiecte de evaluare

Exerciții:

1. Să se implementeze programul din exemplul prezentat.
2. Folosind operațiile cu pointeri, să se citească de la tastatură elementele unui tablou unidimensional. Să se înlocuiască toate valorile pozitive cu zero. Să se afișeze tabloul până la prelucrare și după prelucrare.
3. Folosind operațiile cu pointeri, să se citească de la tastatură elementele a două tablouri unidimensionale de aceeași dimensiune. Să se calculeze elementele unui al treilea tablou ca sumă a elementelor de același indice al primelor două tablouri. Să se afișeze tabloul trei.
4. Folosind operațiile cu pointeri, să se citească de la tastatură două șiruri de caractere. Să se determine un al treilea șir prin concatenarea primelor două și să se afișeze la ecran.

Verificarea cunoștințelor:

1. Definiți noțiunea de pointer.
2. Prezentați exemple de adresare către pointeri.
3. Relatați despre metodele de inițializare a pointerilor.
4. Descrieți prioritatea prezentării informației prin intermediul pointerilor.
5. Descrieți modul de amplasare în memorie a pointerilor.
6. Identificați operatorii ce pot fi aplicați asupra pointerilor. Prezentați exemple.
7. Identificați destinația operatorului adresă & în lucru cu pointerii.
8. Definiți noțiunea de tablou dinamic.
9. Relatați despre funcțiile utilizate la declararea/lichidarea tabloului dinamic,

10.4. Bibliografie

1. Kris Jamsa & Lars Klander, *Totul despre C și C++*, Editura Teora, București, 2006.
2. Herbert Schildt, *C++ manual complet*, Editura Teora, București, 1999. Disponibil: <https://drive.google.com/file/d/1BrQtITgykcWk03xxtl3Q0-nvcRRFAsy7/view?usp=sharing>
3. Tutorials C++ Language. Operators. Disponibil: <https://m.cplusplus.com/doc/tutorial-ro/pointers/>